

Sygn. akt II Ca 457/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2022 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2022 roku w Lublinie, na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. T. (1)

przeciwko (...) Spółce jawnej z siedzibą w K., A. J. i K. J.

o zapłatę:

1) kwoty 25000 zł (dwadzieścia pięć tysięcy złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 23 października 2018 roku do dnia zapłaty

2) kwoty 1115 zł (tysiąc sto piętnaście złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 7 grudnia 2018 roku do dnia zapłaty

na skutek apelacji pozwanych od wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 10 lutego 2021 roku, w sprawie (...)

I. zmienia częściowo zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, że oddala powództwo również w części obejmującej żądanie zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie:

1) kwoty 200 zł (dwieście złotych) za okres od dnia 7 grudnia 2018 roku do dnia 16 grudnia 2018 roku oraz

2) od kwoty 1115 zł (tysiąc sto piętnaście złotych) za okres od dnia 17 grudnia 2018 roku do dnia 20 grudnia 2018 roku;

II. oddala apelację w części, w jakiej dotyczy zawartego w punkcie 1 zaskarżonego wyroku rozstrzygnięcia zasądającego kwotę 6115 zł (sześć tysięcy sto piętnaście złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie:

1) od kwoty 5000 zł (pięć tysięcy złotych) od dnia 23 października 2018 roku do dnia zapłaty,

2) od kwoty 1115 zł (tysiąc sto piętnaście złotych) od dnia 21 grudnia 2018 roku do dnia zapłaty;

III. zasądza solidarnie od (...) Spółki jawnej z siedzibą w K., A. J. i K. J. na rzecz A. T. (1) kwotę 905,90 zł (dziewięćset pięć złotych dziewięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas od dnia uprawomocnienia się rozstrzygnięcia zasądającego koszty postępowania odwoławczego do dnia zapłaty.

Sygn. akt II Ca 457/21

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 21 kwietnia 2022 roku

W pozwie z dnia 7 grudnia 2018 roku Sąd Rejonowy, złożonym w tym samym dniu do Sądu Rejonowego w G., powód – A. T. (1) wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, aby pozwani – (...) Spółka jawna z siedzibą w K., A. J. i K. J. zapłacili solidarnie na rzecz powoda:

1) kwotę 25000 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 23 października 2018 roku do dnia zapłaty

2) kwotę 1115 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

z zastrzeżeniem dla K. J. i A. J. prawa powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie ich odpowiedzialności do czasu stwierdzenia bezskuteczności egzekucji wobec (...) Spółki jawnej z siedzibą w K..

Powód wniósł również o zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Na wypadek wniesienia sprzeciwu przez pozwanych A. T. (1) wniósł o zasądzenie solidarnie od (...) Spółki jawnej z siedzibą w K., A. J. i K. J. na rzecz powoda:

1) kwoty 25000 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 23 października 2018 roku do dnia zapłaty

2) kwoty 1115 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

z zastrzeżeniem dla K. J. i A. J. prawa powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie ich odpowiedzialności do czasu stwierdzenia bezskuteczności egzekucji wobec (...) Spółki jawnej z siedzibą w K..

Powód wniósł również o zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał między innymi, że w dniu 8 października 2018 roku kupił od „pozwanego” samochód osobowy marki M.-B. K. (...), rok produkcji 2003, o numerze rejestracyjnym (...), za cenę 25200 zł, którą uiszczył gotówką „pozwanemu”.

Powód wskazał, że po zakupie stwierdził niestabilne zachowanie się pojazdu. W warsztacie samochodowym powodowi zostały ujawnione ślady napraw uszkodzeń powypadkowych pojazdu. Powód zlecił rzeczoznawcy samochodowemu sporządzenie oceny technicznej pojazdu. Rzeczoznawca potwierdził „historię wypadkową” zakupionego samochodu. Stwierdzono ponadto uszkodzenia pojazdu, w tym podłużnicy prawej przedniej, które zostały naprawione w sposób powierzchniowy i niefachowy, niezgodny z technologią producenta tego pojazdu. Wady te negatywnie wpływają na geometrię kół osi przedniej, a w konsekwencji na niestabilne zachowanie samochodu w czasie jazdy, szczególnie na zakrętach i przy dużych prędkościach.

Powód wskazał, że poniósł koszt sporządzenia oceny technicznej w kwocie 300 zł, za pomiar geometrii zawieszenia samochodu zapłacił kwotę 65,04 zł, a za diagnostykę i naprawę układu hamulcowego kwotę 550 zł.

Powód wskazał, że „zasadnym i koniecznym jest zaliczyć poniesione przez powoda wydatki (65,04 zł, 550 zł, 300 zł) w ramach żądania pozwu”.

Powód wskazał, że w piśmie z dnia 15 października 2018 roku, działając za pośrednictwem pełnomocnika, złożył pozwanym oświadczenie, że uchyła się od skutków prawnych swojego oświadczenia woli złożonego przy zawarciu umowy sprzedaży i wezwał pozwanych do zapłaty kwoty 25000 zł tytułem zwrotu ceny do dnia 22 października 2018 roku. Powód wyjaśnił, że w piśmie omyłkowo pominięto kwotę 200 zł uiszczoną tytułem ceny.

Powód wskazał, że w związku z wezwaniem pozwanych do zapłaty i oznaczeniem terminu płatności, nalicza odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 25000 zł od dnia 23 października 2018 roku, a od pozostałej kwoty 1115 zł od dnia wniesienia powództwa (k. 2-5).

*

W odpowiedzi na pozew pozwani, reprezentowani przez pełnomocnika, wniosli między innymi o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz każdego z pozwanych kosztów procesu (k. 70-73).

*

Postanowieniem z dnia 3 stycznia 2019 roku Sąd Rejonowy w G. stwierdził swoją niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K. (k. 100).

*

Wyrokiem z dnia 10 lutego 2021 roku Sąd Rejonowy w K.:

1. zasądził solidarnie od (...) Spółki jawnej z siedzibą w K., A. J. i K. J. na rzecz A. T. (1) kwotę 26115 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie: od kwoty 25000 zł od dnia 23 października 2018 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 1115 zł od dnia 17 grudnia 2018 roku do dnia zapłaty, z zastrzeżeniem prawa do powoływania się przez A. J. i K. J. na ograniczenie ich odpowiedzialności w postępowaniu egzekucyjnym do czasu stwierdzenia bezskuteczności egzekucji w stosunku do (...) Spółki jawnej z siedzibą w K.;

2. oddalił powództwo w pozostałej części;

3. zasądził solidarnie od (...) Spółki jawnej z siedzibą w K., A. J. i K. J. na rzecz A. T. (1) kwotę 7618,04 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, z zastrzeżeniem prawa do powoływania się przez A. J. i K. J. na ograniczenie ich odpowiedzialności w postępowaniu egzekucyjnym do czasu stwierdzenia bezskuteczności egzekucji w stosunku do (...)” (...) Spółki jawnej z siedzibą w K.;

4. nakazał ściągnąć solidarnie od (...) Spółki jawnej z siedzibą w K., A. J. i K. J. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 691,62 zł, z zastrzeżeniem prawa do powoływania się przez A. J. i K. J. na ograniczenie ich odpowiedzialności w postępowaniu egzekucyjnym do czasu stwierdzenia bezskuteczności egzekucji w stosunku do (...) (...) Spółki jawnej z siedzibą w K. (k. 270-270v).

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy ustalił, że A. J. w kwietniu 2018 roku sprowadził do Polski samochód M. (...) klasy (...) (...). Samochód przyjechał do Polski niesprawny, na lawecie, w stanie uszkodzonym. Samochód został „znaleziony” na niemieckim portalu ogłoszeniowym. Samochód został zakupiony przez pośrednika w Niemczech, przywieziony do Polski na lawecie i „odstawiony” do „zaprzyjaźnionego warsztatu samochodowego P. G. w O.”, który dokonywał jego naprawy.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 20 kwietnia 2018 roku samochód został zarejestrowany w Polsce. W dniu 11 maja 2018 roku samochód został poddany badaniu technicznemu w (...) przy al. (...) w K..

Sąd Rejonowy ustalił, że w lipcu 2018 roku A. J. dokonał wymiany oleju i podkładki korka oleju w samochodzie marki M., wykonał diagnostykę zbieżności kół oraz diagnostykę komputerową i bieżącą naprawę pojazdu. A. J. zamontował w samochodzie instalację gazową.

Sąd Rejonowy ustalił, że samochód został „wystawiony” w serwisie otomoto.pl już we wrześniu 2018 roku za cenę 23900 zł, następnie cena była dwukrotnie zmieniana. W „dacie”, kiedy A. T. (1) kupował auto, było ono „wystawione” za cenę 25500 zł. W treści ogłoszenia wskazano przebieg pojazdu na 178000 km oraz że samochód nie wymaga wkładu finansowego, nic w nim nie stuka, lakier bez korozji, technicznie bez zarzutu. Wskazano, że koszt przejazdu 100 km to 25-30 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że na ogłoszenie zareagował A. T. (1), który zadzwonił do A. J. i zaczął rozmawiać z nim o chęci nabycia samochodu. Wypytywał, czy A. J. handluje samochodami, czemu ten zaprzeczył. A. T. (1) usłyszał w rozmowie

telefonicznej, że samochód miał wymienioną maskę, reflektor oraz prawy zderzak. A. J. wskazał, że prawy zderzak i maska były zagięte. A. J. poinformował A. T. (1), że zakupił nową maskę w kolorze auta. A. T. (1) kilkakrotnie dzwonił do A. J. z wieloma pytaniami na temat samochodu. A. J. przebywał wówczas na wyjeździe turystycznym na Ukrainie. A. T. (1) zależało na szybkim przyjeździe do K.. Chciał przyjechać nawet pod nieobecność A. J., żeby ktoś inny pokazał mu samochód, ponieważ tylko weekend i ewentualnie poniedziałek 8 października miał wolny. A. J. chciał być obecny przy oględzinach pojazdu.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 8 października 2018 roku A. T. (2) przyjechał z żoną do A. J. i K. J. celem obejrzenia i nabycia samochodu. Na miejscu byli wcześniej rano. Samochód znajdował się przed domem mieszkalnym małżonków J. i tam A. T. (1) dokonał pomiaru grubości lakieru. Wykonał jazdę próbną, podczas której coś w samochodzie stuknęło. A. J. poinformował, że stukanie spowodowane jest przez blaszkę osłaniającą tarczę hamulcową. Na pytanie, dlaczego sprzedaje samochód, A. J. powiedział, że musi zakupić do „firmy” samochód „z kratką”.

Sąd Rejonowy ustalił, że A. T. (1) zdecydował się na zakup samochodu. Cenę pojazdu ustalono ostatecznie na kwotę 25200 złotych. Do samochodu A. J. dodał komplet opon zimowych. A. T. (1) udał się razem z A. J. do siedziby spółki prowadzonej przez małżonków J., w celu zakończenia transakcji i zabrania drugiego kompletu kluczyków. Po drodze A. J. udał się do Wydziału Komunikacyjnego w celu zaktualizowania przeglądu samochodu. W siedzibie firmy małżonków J. była K. J.. Wystawiono fakturę zakupu pojazdu na kwotę 20000 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że po dojechaniu do G. A. T. (1) kupił sugerowaną przez A. J. osłonę tarczy hamulcowej i udał się do zakładu mechanicznego celem jej założenia. Wówczas mechanicy zauważyli, że samochód był nieudolnie naprawiany, wskazali, że samochód był cięty „w ćwiartce” podłużnicy. A. T. (1) od razu zadzwonił do A. J.. A. J. „zaprzeczał w rozmowach telefonicznych, wskazywał, że auto jest sprawne, przeszło przegląd”. Powód zapytał, czy A. J. zwróci mu 25200 zł, które za samochód uiścił. A. J. nie odpowiadał i nie zaprzeczał, że A. T. (1) taką kwotę uiścił.

Sąd Rejonowy ustalił, że A. T. (1), wobec braku stanowczego stanowiska A. J. odnośnie stanu samochodu, zaczął nagrywać rozmowy z pozwanym. A. T. (1) dokonał kolejnego sprawdzenia samochodu w warsztacie blacharskim, gdzie potwierdzono informację o spawaniu podłużnicy. A. T. (1) w G. dokonał sprawdzenia geometrii kół pojazdu, naprawił układ hamulcowy, dokonał zamocowania pompy (...) i osłony tarczy hamulcowej.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 15 października 2018 roku A. T. (1) wystosował do K. J. i A. J. oświadczenie o odstąpieniu od umowy oraz wezwanie do zapłaty kwoty 25000 zł w terminie do dnia 22 października 2018 roku. W uzasadnieniu swojego stanowiska A. T. (1) wskazał, że przy zawarciu umowy sprzedaży kupujący został podstępnie wprowadzony przez sprzedającego w błąd co do stanu technicznego i wypadkowego auta. Sprzedający zataił faktyczny stan jakościowy pojazdu, jego historię wypadkową i naprawczą. (...) cechuje mnogość wad fizycznych. Nadto A. T. (1) wskazał, że zapis rozmów telefonicznych z A. J. i K. J. jednoznacznie wskazuje na to, że pozornie obniżyli oni wartość samochodu w fakturze do kwoty 20000 zł, podczas gdy A. T. (1) uiścił cenę 25000 zł za samochód.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 23 października 2018 roku pozwani podnieśli, że brak jest podstaw do uznania, iż przy dokonywaniu przedmiotowej czynności wystąpiła wada oświadczenia woli w postaci błędu w jego kwalifikowanej postaci i zaprzeczyli, aby kupujący uiścił cenę 25000 zł za przedmiotowe auto. Sprzedający zaprzeczyli w piśmie, że zataili stan jakościowy pojazdu i jego historię wypadkową i naprawczą.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 5 listopada 2018 roku powód udał się do rzeczoznawców motoryzacyjnych celem wydania opinii technicznej na temat zakupionego samochodu. Rzeczoznawcy stwierdzili uszkodzenia, które w ich ocenie pochodzą z wcześniejszego zdarzenia drogowego. Sąd Rejonowy wskazał te uszkodzenia.

Sąd Rejonowy ustalił, że od „daty” zakupu samochód stał na parkingu, na osiedlu (...) w G. i nie był przez kupującego używany.

Sąd Rejonowy wskazał dowody, na podstawie których dokonał ustaleń faktycznych, oraz przedstawił swoje stanowisko w zakresie oceny tych dowodów.

Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisów art. 535 § 1 k.c., art. 556 § 1 k.c. (w nieobowiązującym brzmieniu), art. 557 § 1 k.c., art. 559 k.c. (w nieobowiązującym brzmieniu), art. 560 § 1 i 2 k.c. (w nieobowiązującym brzmieniu), art. 563 § 1 i 3 k.c. (w nieobowiązującym brzmieniu) i art. 564 k.c. (w nieobowiązującym brzmieniu).

Sąd Rejonowy wskazał, że A. T. (1) nabył samochód od spółki (...) w dniu 8 października 2018 roku i odkrył wady samochodu zaraz po przyjeździe do G., kiedy to chciał dokonać naprawy osłony tarczy hamulcowej. Już dzień po nabyciu samochodu zaczął dzwonić do A. J.. Informował go o wykrytych wadach. A. J. nie zareagował, nie chciał obniżyć ceny samochodu i partycypować w kosztach naprawy auta. W efekcie braku porozumienia z pozwanym A. T. (1) wystosował już w dniu 15 października 2018 roku pismo, w którym złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy, powołując się na działanie pod wpływem błędu kwalifikowanego. Oświadczenie dotarło do pozwanych w dniu 23 października 2018 roku.

Sąd Rejonowy wskazał, że w sprawie niniejszej powód nie ukrywał, że został poinformowany przez A. J. o wymianie maski, lampy i zderzaka. To była dla powoda informacja, że te części wymagały wymiany. Mogły zostać wgniecione, zagniecione, mogły być wynikiem kolizji. O tych wadach powód wiedział i to nie one stanowiły przyczynę odstąpienia przez niego od umowy. Odstąpienie od umowy nastąpiło na skutek powzięcia przez powoda informacji o uszkodzeniu pojazdu, o którym nie został przez pozwanego powiadomiony, a o którym pozwany w ocenie Sądu wiedział lub przynajmniej powinien wiedzieć. A. J. wiedział, że nabył w Niemczech niesprawny samochód. Samochód został przywieziony do Polski na lawecie. Tak twierdził pozwany przez cały czas trwania postępowania. Niewytłumaczalne więc jest, że pozwany z zupełną beztroską podszedł do naprawy pojazdu. Zeznając przed Sądem, nie wskazał zakresu napraw w samochodzie. Nie pytał mechanika co naprawiał w samochodzie, nie pytał o składowe rachunku za naprawę. Jak wyjaśnił, dał mechanikowi swobodę w zakupie części. Tym samym nie sposób przyjąć za wiarygodne twierdzeń pozwanego, że w samochodzie uszkodzony był wyłącznie zderzak, maska, reflektor, nawet jeśli takie wiadomości przekazał powodowi.

W ocenie Sądu Rejonowego, niewiarygodne są twierdzenia pozwanego, że nie wiedział co faktycznie uszkodzone było w sprowadzonym przez niego pojeździe. Nabywając samochód, który nie był sprawny technicznie, pozwany powinien zweryfikować jego stan. Nawet jeżeli nie interesował się, jak twierdzi, tym co było naprawione w kupionym przez niego samochodzie, to wiedzę o tym, że samochód był naprawiany przez niego, powinien przekazać nabywcy. Pozwany nie udowodnił, że zakres uszkodzeń pojazdu, o którym wspominał powodowi, był tożsamy z zakresem naprawy dokonywanej przez niego po zakupie. Pozwany mógł to zrobić, ponieważ podał przed Sądem nazwisko mechanika. Dowodu takiego jednak nie zgłosił z ujemnymi skutkami dla siebie.

Sąd Rejonowy wskazał, że sprzedawca ma prawo uniemożliwić kupującemu realizację jego uprawnienia do odstąpienia od umowy przez niezwłoczną wymianę sprzedanej rzeczy na niewadliwą albo przez niezwłoczne usunięcie wad. Pozwany w żaden sposób nie chciał obniżyć ceny, partycypować w kosztach naprawienia pojazdu.

Sąd Rejonowy wskazał, że w odniesieniu do rzeczywiście zapłaconej ceny pojazdu oparł się na twierdzeniach powoda, że na wyraźną prośbę pozwanego cena ta została pomniejszona w fakturze, aby zmniejszyć wysokość podatku.

Sąd Rejonowy wskazał, że podstawą żądania kwoty 915 zł, na którą składają się koszt wykonanego przez A. T. (1) pomiaru geometrii kół – 65,04 zł, koszt naprawy układu hamulcowego – 550 zł, koszt wykonanej opinii prywatnej – 300 zł, jest przepis art. 471 k.c. w konsekwencji odstąpienia powoda od umowy.

Sąd Rejonowy wskazał, że odsetki od kwoty 25000 zł zasądził na art. 481 § 1 k.c. od dnia 23 października 2018 roku, to jest dnia („daty”), w której pozwani dowiedzieli się o odstąpieniu przez powoda od umowy sprzedaży.

Sąd Rejonowy wskazał, że odsetki od kwoty 915 zł stanowiącej odszkodowanie za poniesione przez powoda koszty, zasądził od dnia („daty”) doręczenia pozwu pozwanym, ponieważ wcześniej powód nie domagał się zapłaty tej kwoty „w sposób umożliwiający zidentyfikowanie jej wymagalności”.

Sąd Rejonowy wskazał, że odpowiedzialność współników spółki wynika z treści art. 22 § 2 k.sh. w zw. z art. 31 § 1 k.s.h.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach procesu Sąd Rejonowy wskazał przepisy art. 98 § 1-3 k.p.c.

*

Postanowieniem z dnia 1 marca 2021 roku Sąd Rejonowy w K. postanowił „sprostować oczywistą omyłkę w wyroku z dnia 10 lutego 2021 roku w punkcie 1 w ten sposób, że:

- w miejsce kwoty #25 000 (dwadzieścia pięć tysięcy 00/100)“ wpisać prawidłowo kwotę #25 000 (dwadzieścia pięć tysięcy 00/100) złotych” oraz

- w miejsce kwoty #1 115 (jeden tysiąc sto piętnaście 00/100) złotych” wpisać prawidłowo kwotę #915,00 (dziewięćset piętnaście 00/100) złotych” (k. 296).

Postanowienie z dnia 1 marca 2021 roku nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron i uprawomocniło się.

*

Od wyroku z dnia 10 lutego 2021 roku apelację wnieśli pozwani, reprezentowani przez pełnomocnika, wskazując, że zaskarżają ten wyrok „w części, tj.

1. w zakresie pkt 1 wyroku, w jakim sąd zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę ponad 20.000,00 zł, tj. w zakresie kwoty 6.115,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, z tym że od kwoty 5.200,00 zł od dnia 23 października 2018 roku do dnia zapłaty, a od kwoty 915,00 zł od dnia 17 grudnia 2018 roku do dnia zapłaty.

a w konsekwencji

2. w zakresie pkt 3 i 4 wyroku, rozstrzygających o kosztach sądowych”.

Pozwani zarzucili:

„I. naruszenie przepisów postępowania, mających istotny wpływ na wynik postępowania, tj.

1. art. 233 § 1 kpc poprzez wybiórcze zamiast wszechstronne rozważenie materiału dowodowego, tj.:

a) poprzez bezkrytyczne obdarzenie walorem wiarygodności zeznań Powoda oraz świadka E. T. co do ceny uiszczonej za auto, co spowodowało błędne ustalenie przez sąd ceny sprzedaży na 25.200,00 zł, podczas gdy twierdzenia te stoją w sprzeczności z twierdzeniami pozwanych oraz dokumentem w postaci faktury nr (...) z dnia 08.10.2018 roku, na której Powód złożył własnoręczny podpis, a nadto Powód nie wykazał w sposób niebudzący wątpliwości, że dysponował oraz uiścił kwotę wyższą niż wynikającą z faktury;

b) poprzez odmowę przyznania waloru wiarygodności zeznaniom pozwanego A. J. co do faktu obniżenia ceny za auto do kwoty 20.000,00 zł z uwagi na stwierdzone podczas oględzin nieprawidłowości w pojeździe, fakt naprawy zderzaka, maski i reflektora oraz negocjacje pomiędzy stronami, podczas gdy zeznania te są spójne, logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, a nadto korelują z twierdzeniami Powoda, który przyznaje, że był Informowany o w/w naprawach i konieczności poniesienia dalszych;

c) poprzez niewłaściwą ocenę zeznań stron w zakresie stanu technicznego pojazdu przy zakupie, co doprowadziło do błędnego ustalenia przez sąd, że wskazane przez Pozwanego i potwierdzone przez Powoda usterki są mało znaczące i nie jest możliwa obniżka ceny o 20 %, podczas gdy koszt ich usunięcia przez Powoda we własnym zakresie oraz sam fakt szkodowej przeszłości auta uzasadniały takie obniżenie ceny;

2. art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 245 kpc poprzez niewłaściwą ocenę dowodu w postaci faktury nr (...) z dnia 08.10.2018 roku, podpisanej własnoręcznie przez Powoda, odmówienie mu waloru wiarygodności i mocy dowodowej, co spowodowało błędne ustalenie przez sąd, że kwota zamieszczona na fakturze została dla pozorów obniżona, zaś Powód uiszczył faktycznie kwotę 25.200,00 zł, podczas gdy kwota z faktury oddaje realną cenę auta, zważywszy na jego stan i konieczność napraw, a nadto Powód nie wykazał w sposób niebudzący wątpliwości, że dysponował oraz uiszczył kwotę wyższą niż wynikającą z faktury, jak też przeczą temu zeznania Pozwanych I twierdzenia samego Powoda;

3. art. 278 § 1 kpc poprzez poczynienie przez Sąd samodzielnie ustaleń co do możliwych kosztów naprawy i ubytków stwierdzonych podczas transakcji sprzedaży, podczas gdy ustalenia te wymagały wiedzy specjalnej i winny być wykazane opinią biegłego, co spowodowało błędne ustalenie przez sąd, że powyższe nie uzasadniało 20 % obniżki ceny;

Tym samym sąd pierwszej instancji ustalił niezgodnie z rzeczywistym stanem rzeczy fakt co do ceny uiszczonej przez Powoda za auto będące przedmiotem sprzedaży w wysokości 25.200,00 zł;

4. art. 321 § 1 kpc poprzez zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie dla kwoty 25.200,00 zł od dnia 23 października 2018 roku do dnia zapłaty ponad żądanie, w sytuacji gdy Powód wnosił o zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 23.10.2018 roku do dnia zapłaty dla kwoty 25.000,00 zł;

II. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.

1. art. 471 kc w zw. z art. 361 § 1 kc poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że Pozwani zobowiązani są do naprawienia szkody z tytułu dokonanych przez Powoda napraw i poniesionych kosztów po złożeniu skutecznie oświadczenia o odstąpieniu od umowy z powodu wady oświadczenia woli, podczas gdy poniesione przez Powoda wydatki nie pozostają w adekwatnym związku przyczynowym z nienależytym wykonaniem przez Pozwanych umowy sprzedaży, a Powód nie był zobowiązany do ich ponoszenia po odstąpieniu od umowy”.

Pozwani wnieśli o „zmianę zaskarżonego w części wyroku i rozstrzygnięcie co do istoty sprawy poprzez:

1. oddalenie powództwa co do kwoty 6.115,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 23.10.2018 roku do dnia zapłaty dla kwoty 5.200,00 zł oraz od dnia 17.12.2018 roku do dnia zapłaty dla kwoty 915,00 zł.

2. rozstrzygnięcie o kosztach sądowych, w tych kosztach zastępstwa procesowego za postępowanie przed sądem I instancji wg stosunkowego rozdzielenia kosztów;

3. zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanych kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych za postępowanie przed sądem II Instancji” (k. 304-310).

÷

W odpowiedzi na apelację A. T. (1), reprezentowany przez pełnomocnika, wniósł o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych (k. 337-339).

*

Postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2022 roku Sąd Okręgowy w Lublinie postanowił uchylić zaskarżony wyrok w punkcie 1 w części zasądzonej odsetki ustawowe od kwoty 200 zł, zasądzonej tytułem zwrotu ceny, za okres od dnia 23 października 2018 roku do dnia 6 grudnia 2018 roku i w tym zakresie umorzyć postępowanie w sprawie.

*

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

W niniejszej sprawie do rozpoznania apelacji mają zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu obowiązującym od dnia 7 listopada 2019 roku.

Przepis art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 lipca 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1469) stanowi, że do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustaw zmienianych w art. 1 i art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Do wniesionej apelacji nie ma natomiast zastosowania przepis art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 4 lipca 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw.

÷

Jak już wskazano w uzasadnieniu postanowienia z dnia 21 kwietnia 2022 roku, apelacja pozwanych jest zasadna w części dotyczącej zawartego w punkcie II wyroku rozstrzygnięcia zasądzającego odsetki ustawowe od kwoty 200 zł, zasądzonej tytułem zwrotu ceny, za okres od dnia 23 października 2018 roku do dnia 6 grudnia 2018 roku. W tym zakresie Sąd Rejonowy orzekł ponad żądanie, pomimo braku do tego podstawy prawnej.

Z przepisu art. 321 § 1 k.p.c. wynika, że sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Przepis ten wprowadza zakaz wyrokowania ponad żądanie pozwu. Ponadto określa granice wyrokowania również w taki sposób, że nie może ono obejmować przedmiotu, który nie był objęty żądaniem.

Z treści pozwu jednoznacznie wynika, że w rozpoznawanej sprawie A. T. (1) wnosił o zasądzenie solidarnie od pozwanych kwoty 25200 zł tytułem zwrotu ceny sprzedaży, powołując się na uchylenie się od skutków prawnych swojego oświadczenia woli złożonego przy zawarciu umowy sprzedaży. Powód wskazał przy tym, że gdy chodzi o zwrot ceny sprzedaży, to domaga się ustawowych odsetek za opóźnienie od kwoty 25000 zł od dnia 23 października 2018 roku, ponieważ kwota ta była wskazana w wezwaniu do zapłaty, w którym powód oznaczył termin zwrotu. Pozostałej kwoty ceny, to jest kwoty 200 zł, powód domagał się z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu, to jest od dnia 7 grudnia 2018 roku, do dnia zapłaty.

Dodatkowa kwota żądana przez powoda tytułem zwrotu ceny, a więc kwota 200 zł, wchodziła w zakres kwoty 1115 zł, od której powód domagał się odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Kwota 1115 zł obejmowała bowiem następujące roszczenia powoda:

- a) roszczenie o zwrot ceny – 200 zł,
- b) roszczenie o zwrot kosztu sporządzenia oceny technicznej – 300 zł,
- c) roszczenie o zwrot kosztu pomiaru geometrii zawieszenia samochodu – 65 zł; powód nie domagał się w pozwie nadwyżki wynoszącej 0,04 zł.
- d) roszczenie o zwrot kosztów diagnostyki i naprawy układu hamulcowego – 550 zł.

W toku dalszego postępowania w żadnym z pism procesowych ani powód, ani jego pełnomocnik nie zgłosili żądania zasądzenia odsetek za opóźnienie od kwoty 200 zł dochodzonej tytułem zwrotu ceny, a nie objętej przedprocesowym wezwaniem do zapłaty, za okres wcześniejszy niż data wniesienia pozwu. Żądanie takie nie było nawet zgłoszone ustnie do protokołu rozprawy.

W związku z powyższym orzekanie w szerszym zakresie niż wynikający z żądania zgłoszonego przez powoda było niedopuszczalne.

Z treści uzasadnienia wyroku z dnia 10 lutego 2021 roku jednoznacznie wynika, że zamiarem Sądu pierwszej instancji (strona 19 uzasadnienia wyroku) było zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 23 października 2018 roku do dnia zapłaty od całej kwoty dochodzonej przez powoda tytułem zwrotu ceny, to jest od kwoty 5200 zł.

Powyższy zamiar Sąd Rejonowy potwierdził, wydając w dniu 1 marca 2021 roku postanowienie o sprostowaniu wyroku z dnia 10 lutego 2021 roku (k. 296).

Tymczasem powód domagał się odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 5000 zł od dnia 23 października 2018 roku do dnia zapłaty, a od pozostałej kwoty dochodzonej tytułem zwrotu ceny, to jest od kwoty 200 zł, od dnia wniesienia pozwu, czyli od dnia 7 grudnia 2018 roku.

Przepis art. 355 k.p.c., stanowi, że sąd umorzy postępowanie, jeżeli powód ze skutkiem prawnym cofnął pozew, strony zawarły ugodę lub została zatwierdzona ugoda zawarta przed mediatorem albo z innych przyczyn wydanie wyroku stało się zbędne lub niedopuszczalne.

W rozpoznawanej sprawie wydanie wyroku w części nie objętej żądaniem pozwu było niedopuszczalne, a zatem na podstawie art. 386 § 3 k.p.c. na skutek apelacji pozwanego należało uchylić zaskarżony wyrok w punkcie 1 w części zasądzającej odsetki ustawowe od kwoty 200 zł, zasądzonej tytułem zwrotu ceny, za okres od dnia 23 października 2018 roku do dnia 6 grudnia 2018 roku i w tym zakresie umorzyć postępowanie w sprawie.

÷

W granicach zaskarżenia apelacja pozwanych jest również częściowo zasadna w odniesieniu do rozstrzygnięcia o żądaniu odsetek, które zostało zgłoszone przez powoda.

W rozpoznawanej sprawie doszło do naruszenia prawa materialnego przez Sąd Rejonowy. Pomimo braku takiego zarzutu w apelacji Sąd Okręgowy, jako sąd odwoławczy, w granicach zaskarżenia bierze z urzędu pod uwagę naruszenie prawa materialnego przez Sąd pierwszej instancji, nawet bez powołania się na nie stron1.

Powód wnosił o zasądzenie kwoty 1115 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu, czyli od dnia 7 grudnia 2018 roku, do dnia zapłaty. Na kwotę 1115 zł składały się następujące roszczenia powoda:

- a) roszczenie o zwrot ceny – 200 zł,
- b) roszczenie o zwrot kosztu sporządzenia oceny technicznej – 300 zł,
- c) roszczenie o zwrot kosztu pomiaru geometrii zawieszenia samochodu – 65 zł; powód nie domagał się w pozwie nadwyżki wynoszącej 0,04 zł.
- d) roszczenie o zwrot kosztów diagnostyki i naprawy układu hamulcowego – 550 zł.

Sąd Rejonowy zasądził odsetki za opóźnienie od kwoty 200 zł za okres od dnia 23 października 2018 roku do dnia zapłaty, przy czym, jak wyżej wyjaśniono, za okres od dnia 23 października 2018 roku do dnia 6 grudnia 2018 roku odsetki od tej kwoty zostały zasądzone ponad żądanie powoda.

Od kwoty 915 zł odsetki zostały zasądzone od dnia 17 grudnia 2018 roku do dnia zapłaty. Sąd Rejonowy wskazał, że zasądził odsetki za opóźnienie od dnia („daty”) doręczenia pozwu pozwanym.

Podstawą prawną roszczenia o zapłatę odsetek za fakt opóźnienia w zapłacie świadczenia pieniężnego stanowiącego zwrot ceny sprzedaży, jak również świadczenia pieniężnego stanowiącego naprawienie szkody kupującego, którą poniósł przez to, że zawarł umowę, nie wiedząc o istnieniu wady (art. 566 § 1 k.c.), albo też szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (art. 471 k.c.), jest przepis art. 481 § 1 k.c. Przepis ten stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas

opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

O tym, kiedy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia, w tym także świadczenia pieniężnego, rozstrzyga treść przepisów art. 476 zd. 1 k.c. w zw. z art. 476 zd. 2 k.p.c. Z przepisów tych wynika, że dłużnik dopuszcza się opóźnienia, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela.

Wykładnię przepisów art. 476 zd. 1 k.c. w zw. z art. 476 zd. 2 k.p.c. należy uzupełnić o stwierdzenie, że dłużnik dopuszcza się opóźnienia także wówczas, gdy nie spełnia świadczenia w terminie wynikającym z właściwości zobowiązania. Wniosek taki wynika z zestawienia przepisów art. 476 zd. 1 k.c. i art. 476 zd. 2 k.p.c. z treścią przepisu art. 455 k.c.

Termin spełnienia świadczenia o zwrot ceny sprzedaży, jak również termin spełnienia świadczeń odszkodowawczych, o jakich mowa w przepisach art. 566 § 1 k.c. i art. 471 k.c., nie jest oznaczony ustawą, ani nie wynika z właściwości zobowiązania. W rozpoznawanej sprawie termin taki nie był również oznaczony przez umowę stron.

W związku z powyższym omawiane świadczenia powinny być spełnione niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela.

Nośnikiem wezwania, o jakim mowa w przepisie art. 476 k.c., może być pozew o zapłatę świadczenia. Doręczenie takiego pozwu pozwanemu jest równoznaczne z wezwaniem do spełnienia świadczenia objętego pozwem.

W rozpoznawanej sprawie odpis pozwu doręczony został (...) Spółce jawnej z siedzibą w K. w dniu 17 grudnia 2018 roku (k. 70). Wprawdzie pozostali pozwani otrzymali odpisy pozwu w dniu 31 grudnia 2018 roku, jednak nie zmienia to faktu, że o treści pozwu wiedzieli już w dniu 17 grudnia 2018 roku, jako jedyni współnicy spółki jawnej. Dodatkowo współnicy spółki jawnej odpowiadają za zobowiązania cywilnoprawne spółki jawnej w takim samym zakresie przedmiotowym jak spółka (art. 22 § 2 k.s.h.).

Skoro wezwanie do spełnienia świadczenia w kwocie 1115 zł doręczono dłużnikom w dniu 17 grudnia 2018 roku, to biorąc pod uwagę niewielką wysokość tego świadczenia, a także fakt, że już wcześniej dłużnicy zostali wezwani do zapłaty kwoty 25000 zł z tytułu zwrotu ceny sprzedaży, można uznać, że termin trzech dni od dnia wezwania do zapłaty kwoty 1115 zł był wystarczający do zapłaty tej kwoty, jako odpowiadający kryterium niezwłoczności wynikającemu z przepisów art. 476 k.c.

W związku z powyższym należy uznać, że od dnia 21 grudnia 2018 roku pozwani pozostawali w opóźnieniu w zapłacie kwoty 1115 zł.

Mając na uwadze powyższe rozważania, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił częściowo zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, że oddalił powództwo również w części obejmującej żądanie zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie:

- 1) od kwoty 200 zł za okres od dnia 7 grudnia 2018 roku do dnia 16 grudnia 2018 roku oraz
- 2) od kwoty 1115 zł za okres od dnia 17 grudnia 2018 roku do dnia 20 grudnia 2018 roku.

÷

Apelacja pozwanych jest bezzasadna w części, w jakiej dotyczy zawartego w punkcie 1 zaskarżonego wyroku rozstrzygnięcia zasądającego kwotę 6115 zł (sześć tysięcy sto piętnaście złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie:

- 1) od kwoty 5000 zł od dnia 23 października 2018 roku do dnia zapłaty,

2) od kwoty 1115 zł od dnia 21 grudnia 2018 roku do dnia zapłaty.

We wskazanej części apelacja podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c., zaś zaskarżony wyrok, pomimo częściowo błędnego uzasadnienia, jest prawidłowy.

Oczywiście bezzasadne są zarzuty apelacji dotyczące ustaleń faktycznych oraz zarzut naruszenia przepisów art. 471 k.c. i art. 361 § 1 k.c.

Przed przystąpieniem do oceny zarzutów apelacyjnych należy wskazać, że wyrok Sądu Rejonowego wK. z dnia 10 lutego 2021 roku został zaskarżony w punkcie I tylko częściowo, a mianowicie:

a) w części zasądzonej od pozwanych na rzecz powoda kwotę 5200 zł z tytułu zwrotu ceny z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 23 października 2018 roku do dnia zapłaty oraz

b) w części zasądzonej od pozwanych na rzecz powoda kwotę 915 zł z tytułu odszkodowania z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 17 grudnia 2018 roku do dnia zapłaty.

Oznacza to, że wyrok Sądu pierwszej instancji jeszcze przed rozpoznaniem apelacji przez Sąd Okręgowy uprawomocnił się w punkcie I w części zasądzonej od pozwanych na rzecz powoda kwotę 20000 zł z tytułu zwrotu ceny sprzedaży z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 23 października 2018 roku do dnia zapłaty (art. 363 § 3 k.p.c.).

Przepis art. 365 § 1 k.p.c. stanowi, że orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.

Częściowe uprawomocnienie się wyroku z dnia 10 lutego 2021 roku w punkcie I oznacza, że Sąd Okręgowy, jako sąd drugiej instancji, jest związany rozstrzygnięciem, które się uprawomocniło, a co za tym idzie, jest związany przyjętą przez Sąd pierwszej instancji podstawą faktyczną tego rozstrzygnięcia. Skoro w punkcie I wyroku Sąd pierwszej instancji zasądził prawomocnie kwotę 20000 zł tytułem zwrotu ceny sprzedaży w związku z odstąpieniem od umowy sprzedaży z powodu wady fizycznej sprzedanej rzeczy, to oznacza to, że Sąd drugiej instancji jest związany ustaleniem, że w październiku 2018 roku powód złożył sprzedawcy skuteczne oświadczenie o odstąpieniu od umowy sprzedaży z powodu wady fizycznej sprzedanej rzeczy.

Powyższa uwaga jest konieczna z uwagi na wątpliwości co do treści oświadczenia zawartego w piśmie z dnia 15 października 2018 roku (k. 41-42), a mianowicie, czy stanowiło ono oświadczenie o odstąpieniu od umowy sprzedaży z powołaniem się na wady fizyczne kupionego samochodu, czy też oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego przez powoda przy zawarciu umowy sprzedaży z powodu wady oświadczenia woli w postaci błędu wywołanego pośrednio przez kupującego.

Sąd Rejonowy ustalił, że powołane wyżej pismo zawierało oświadczenie woli powoda o odstąpieniu od umowy sprzedaży z powodu wady fizycznej samochodu oraz ustalił, że wada taka istniała i była wadą istotną. To ustalenie Sąd Rejonowy przyjął za podstawę faktyczną rozstrzygnięcia, które w przeważającej części uprawomocniło się. Pozwani nie kwestionują przy tym w apelacji prawidłowości ustaleń faktycznych we wskazanym zakresie.

Podsumowując, należy wskazać, że w zakresie niezaskarżonym Sąd Okręgowy jest związany nie tylko samym rozstrzygnięciem zawartym w wyroku z dnia 10 lutego 2021 roku, ale także tym, co stanowiło podstawę faktyczną prawomocnego rozstrzygnięcia (art. 365 § 1 k.p.c. w zw. z art. 366 k.p.c.).

W przeważającej części Sąd Rejonowy błędnie wskazał podstawę prawną rozstrzygnięcia. Pomimo braku takiego zarzutu w apelacji Sąd Okręgowy, jako sąd odwoławczy, w granicach zaskarżenia bierze z urzędu pod uwagę naruszenie prawa materialnego przez Sąd pierwszej instancji, nawet bez powołania się na nie stron2.

Bezsporny w rozpoznawanej sprawie jest fakt, że umowa sprzedaży została zawarta w dniu 8 października 2018 roku. Oczywiście błędne jest zatem stanowisko Sądu pierwszej instancji, że do oceny prawnej stanu faktycznego sprawy mają zastosowanie te przepisy Kodeksu cywilnego o rękojmi za wady fizyczne rzeczy, które obowiązywały do dnia 24 grudnia 2014 roku. W dniu 25 grudnia 2014 roku weszła w życie ustawa z dnia 30 maja 2014 roku o prawach konsumenta (Dz. U. z 2014 r. poz. 827), która w przepisach art. 44 pkt 12-24 dokonała zmian wymienionych tam przepisów Kodeksu cywilnego dotyczących rękojmi za wady fizyczne i prawne rzeczy sprzedanej.

W rozpoznawanej sprawie mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące rękojmi za wady fizyczne rzeczy sprzedanej w brzmieniu obowiązującym od dnia 25 grudnia 2014 roku.

Przepis art. 556 k.c. stanowi, że sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego, jeżeli rzecz sprzedana ma wadę fizyczną lub prawną (rękojmia).

Przepis art. 556¹ § 1 k.c. stanowi, że wada fizyczna polega na niezgodności rzeczy sprzedanej z umową. W szczególności rzecz sprzedana jest niezgodna z umową, jeżeli:

- 1) nie ma właściwości, które rzecz tego rodzaju powinna mieć ze względu na cel w umowie oznaczony albo wynikający z okoliczności lub przeznaczenia;
- 2) nie ma właściwości, o których istnieniu sprzedawca zapewnił kupującego, w tym przedstawiając próbkę lub wzór;
- 3) nie nadaje się do celu, o którym kupujący poinformował sprzedawcę przy zawarciu umowy, a sprzedawca nie zgłosił zastrzeżenia co do takiego jej przeznaczenia;
- 4) została kupującemu wydana w stanie niepełnym.

Przepis art. 556² k.c. stanowi, że jeżeli kupującym jest konsument, a wada fizyczna została stwierdzona przed upływem roku od dnia wydania rzeczy sprzedanej, domniemywa się, że wada lub jej przyczyna istniała w chwili przejścia niebezpieczeństwa na kupującego.

Przepis art. 560 § 1 k.c. stanowi, że jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może złożyć oświadczenie o obniżeniu ceny albo odstąpieniu od umowy, chyba że sprzedawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla kupującego wymieni rzecz wadliwą na wolną od wad albo wadę usunie. Ograniczenie to nie ma zastosowania, jeżeli rzecz była już wymieniona lub naprawiana przez sprzedawcę albo sprzedawca nie uczynił zadość obowiązkowi wymiany rzeczy na wolną od wad lub usunięcia wady.

Przepis art. 560 § 4 k.c. stanowi, że kupujący nie może odstąpić od umowy, jeżeli wada jest nieistotna.

W stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy powód zawierał umowę sprzedaży jako konsument w znaczeniu określonym przez przepis art. 22¹ k.c. Powołany przepis stanowi bowiem, że za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

Sprzedawcą samochodu osobowego marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) była (...) Spółka jawna z siedzibą w K., a więc przedsiębiorca, a sprzedaż samochodu była czynnością prawną niezwiązaną z działalnością gospodarczą lub zawodową kupującego.

Powód złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy, a kupujący nie podjął żadnych czynności, o których mowa w przepisie art. 560 § 1 zd. 1 in fine k.c.

Zakresem zaskarżenia pozwani objęli między innymi rozstrzygnięcie zasądzające kwotę 5200 zł z tytułu zwrotu ceny, kwestionując prawidłowość ustaleń Sądu pierwszej instancji dotyczących wysokości ceny, jaka została zapłacona przez kupującego przy zawarciu umowy sprzedaży.

We wskazanym zakresie ustalenia Sądu pierwszej instancji są prawidłowe, podobnie jak pozostałe ustalenia co do faktów, choć należy zwrócić uwagę, że ustalenia te zostały przedstawione w uzasadnieniu wyroku w wielu wypadkach językiem potocznym, co jednak nie uniemożliwia właściwego odczytania treści tego uzasadnienia.

Prawidłowa jest również ocena dowodów, które stanowiły podstawę tych ustaleń. Sąd Rejonowy szczegółowo uzasadnił swoje stanowisko co do oceny wiarygodności zeznań powoda, pozwanych i świadków, w szczególności w zakresie wysokości ceny, jaka została zapłacona w gotówce w związku z zawarciem umowy sprzedaży. Zbędne jest ponowne szczegółowe przytaczanie rozważań Sądu pierwszej instancji w tym zakresie.

Oczywiście bezzasadne są zarzuty apelacji dotyczące ustaleń faktycznych i oceny dowodów. Uzupełniając argumentację Sądu pierwszej instancji dotyczącą oceny dowodów, należy wskazać, że w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji pozwani nie podnosili, że w chwili zawarcia umowy sprzedaży powód dysponował jedynie kwotą 20000 zł. Biorąc pod uwagę, że cena samochodu wskazana w ogłoszeniu bezpośrednio przed zawarciem umowy sprzedaży wynosiła 25500 zł, z zapłatą takiej kwoty musiał liczyć się kupujący przyjeżdżając na miejsce sprzedaży, a w związku z tym posiadać przy sobie taką kwotę, skoro był bardzo zainteresowany zakupem. Oczywiście jest przy tym, że w rozmowach telefonicznych poprzedzających zawarcie umowy A. J., jako wspólnik spółki jawnej, nie informował A. T. (1) o stanie technicznym samochodu innym niż wynikający z ogłoszenia sprzedaży, a w związku z tym nie mogło dojść do uzgodnienia przed dniem 8 października 2018 roku niższej ceny niż wynikająca z tego ogłoszenia.

Kwestionowanie przez pozwanych przed Sądem pierwszej instancji prawdziwości twierdzeń powoda co do rzeczywistego stanu technicznego pojazdu przeczy twierdzeniom pozwanych, że przed zawarciem umowy sprzedaży doszło do uzgodnienia obniżenia ceny z uwagi na fakt uprzedniej naprawy zderzaka, maski i reflektora pojazdu oraz niewielką usterkę w układzie hamulcowym. Z twierdzeń pozwanych wynikało, że zderzak, maska i reflektor były naprawione i nie wymagały naprawy, zaś usterka hamulców jest nieznaczająca i jej usunięcie sprowadza się do wymiany drobnego elementu. Całkowicie niezrozumiała byłaby zatem obniżka ceny o 1/5.

Bezzasadne są zarzuty apelacji dotyczące prawidłowości rozstrzygnięcia zasądzającego kwotę 915 zł tytułem odszkodowania.

Przepis art. 566 § 1 k.c. stanowi, że jeżeli z powodu wady fizycznej rzeczy sprzedanej kupujący złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy albo obniżeniu ceny, może on żądać naprawienia szkody, którą poniósł przez to, że zawarł umowę, nie wiedząc o istnieniu wady, choćby szkoda była następstwem okoliczności, za które sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności może żądać zwrotu kosztów zawarcia umowy, kosztów odebrania, przewozu, przechowania i ubezpieczenia rzeczy oraz zwrotu dokonanych nakładów w takim zakresie, w jakim nie odniósł korzyści z tych nakładów. Nie uchybia to przepisom o obowiązku naprawienia szkody na zasadach ogólnych.

Z przepisu art. 566 § 1 zd 1 k.c. wynika, że postacią szkody kupującego jest dokonanie nakładów na kupioną rzecz w takim zakresie, w jakim kupujący nie odniósł korzyści z tych nakładów.

W rozpoznawanej sprawie tego rodzaju szkodą są wydatki kupującego w kwocie 550 zł na naprawę hamulców w pojeździe. Potrzeba dokonania niewielkiej pod względem zakresu naprawy została zasygnalizowana przy zawarciu umowy sprzedaży. Wykonanie tej naprawy i to w znacznie szerszym zakresie, uzasadnionym obiektywnym stanem pojazdu, stanowiło nakład kupującego na rzecz. Jednocześnie z uwagi na krótki okres użytkowania kupionej rzeczy (do chwili odstąpienia od umowy sprzedaży) powód nie odniósł istotnej korzyści ze wskazanego nakładu.

Pozostałe wydatki poniesione przez powoda, a objęte żądaniem pozwu i uwzględnione przez Sąd pierwszej instancji, stanowią odszkodowanie na zasadach ogólnych (art. 566 § 1 zd. 2 k.c.), a więc odszkodowanie z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania (art. 471 k.c.). Istnienie wad fizycznych samochodu i ich zatajenie przez pozwanych wobec

powoda spowodowało konieczność wykonania badań technicznych pojazdu (pomiar geometrii kół, ocena techniczna), mających na celu ustalenie, jaki jest rzeczywisty stan pojazdu, ponieważ w chwili zawarcia umowy sprzedaży powód nie mógł tego stwierdzić naocznie, i to nie tylko dlatego, że nie posiadał wystarczającej wiedzy w tym zakresie, ale dlatego, że ocena taka wymagała specjalistycznych czynności technicznych.

Wydatki powoda związane z pomiarem geometrii kół (65 zł) oraz z oceną techniczną pojazdu (300 zł) stanowią szkodę powoda, której obowiązek naprawienia spoczywa na sprzedającym i odpowiadających z nim współnikach spółki jawnej. Podstawę prawną zasądzenia odszkodowania stanowi w tym wypadku przepis art. 471 k.c.

*

Na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 zd. 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził solidarnie od (...) Spółki jawnej z siedzibą w K., A. J. i K. J. na rzecz A. T. (1) kwotę 905,90 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas od dnia uprawomocnienia się rozstrzygnięcia zasądzającego koszty postępowania odwoławczego do dnia zapłaty.

W związku z tym, że apelacja pozwanych została uwzględniona tylko w niewielkiej części objętej zakresem zaskarżenia, Sąd Okręgowy zasądził od pozwanych na rzecz powoda całość kosztów poniesionych przez powoda w postępowaniu odwoławczym.

*

Z tych wszystkich względów i na podstawie powołanych wyżej przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w postanowieniu.

1 Por.: wyrok SN z dnia 15 maja 2001 roku, I CKN 350/00, Lex nr 52667; postanowienie SN z dnia 4 października 2002 roku, III CZP 62/02, OSN C 2004, z. 1, poz. 7; wyrok z dnia 11 marca 2004 roku, V CK 328/03, Lex nr 183779; wyrok SN z dnia 14 lipca 2004 roku, IV CK 544/03, Lex nr 116591; wyrok SN z dnia 24 czerwca 2005 roku, V CK 704/04, Lex nr 180875; wyrok SN z dnia 25 sierpnia 2004 roku, I PK 22/03, OSN P 2005, z. 6, poz. 80; uchwała SN z dnia 31 stycznia 2008 roku, III CZP 49/07, OSN C 2008, z. 6, poz. 55.

2 Por.: wyrok SN z dnia 15 maja 2001 roku, I CKN 350/00, Lex nr 52667; postanowienie SN z dnia 4 października 2002 roku, III CZP 62/02, OSN C 2004, z. 1, poz. 7; wyrok z dnia 11 marca 2004 roku, V CK 328/03, Lex nr 183779; wyrok SN z dnia 14 lipca 2004 roku, IV CK 544/03, Lex nr 116591; wyrok SN z dnia 24 czerwca 2005 roku, V CK 704/04, Lex nr 180875; wyrok SN z dnia 25 sierpnia 2004 roku, I PK 22/03, OSN P 2005, z. 6, poz. 80; uchwała SN z dnia 31 stycznia 2008 roku, III CZP 49/07, OSN C 2008, z. 6, poz. 55.